

Előfizetési díj helyben:	
Egész évre	8 frt
Félévre	4 frt
Negyedévre	2 frt
Vidékire 1 frttal több.	
Hirdetési díj:	
Egész oldal	20 frt
Fél oldal	10 frt
Negyedoldal	5 frt
Ezenfelül mindenhirdetésnél 30 kr. kincstári illeték fizetendő.	

SZABADSÁG.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR:
VASÁRNAS, KEDDEN és CSÜTÖRTÖKÖN.

— Egyes szám ára 10 kr. —

A szerkesztőség és kiadóhivatal:	
VII-ik kör, v i r a g- utca, 337-ik házszám.	
Ugy a kéziratok, mint a hirdetések ott vétenek fel.	
„Nyilttér” sora 15 kr.	
Kisebb hirdetéseknel minden szó után 5 kr. és a kincstári ille- ték számítottatik.	

Pálics—Horgos.

A mi kedves palicsi ligetünk népeseedik. A napi kirándulók száma folyton gyarapszik, s a künn nyaralók is mindinkább szaporodnak, ámbár még sok üres lakás van.

Nem régiben említettük, hogy a horgosi fenyves versenytársa akar lenni a mi Palicsunknak, s ez csakugyan bekövetkezett, de csak annyiban, a mennyiben már külön vendéglője is van a nyaraló telepnek.

Magunk is kíváncsiak voltunk e versenytársra, mely hivatva lenne Szeged nagy közönségét elvonni Palicstól, s meglátogattuk.

S az eredmény?

Palicsnak tó nélküli erdőrésztől szakitsanak ki egy tizedrészt, még az is többet ér a horgosi új fenyves telepnél. Vannak épületek, de nincs árnyék, s az odajuthatás is maga felér egy bűnös ember vezeklésével.

Nem féltjük tőle Palicsot!

Évtizedek kellene ahhoz, hogy az

a fenyves azzá legyen, ami már most a mi kedves palicsi parkunk.

Vize pedig nincs, s így nem is hasonlítható Palicshoz.

Ez a körülmény azonban ne tegye hatóságunkat elbizakodottá, mert bármily kicsiny is az ellenség, azt számba kell venni minden embernek, hiszen kicsinyből lesznek a nagyok.

Egy pár évtized múlva mégis csak sokat érthet az új fenyves telep Palicsnak, sokakat elvonhat tőlünk, elterelheti a nyaralók egy részét.

Van időnk.

Iparkodjék a hatóság minél előbb építeni, szépíteni Palicson, s akkor a mi haldásunk mellett a horgosi fenyves elalhatik.

Palics fürdő vendégeinek névjegyzéke f. évi május és junius hónapból.

Pozsgay Miklós, Keczel. Mokossay Mátyás, Szabadka. Kramek Lajos, Sikló. Baics Teréz, Petrovaszello Abrasics Antal, Szabadka Peitsch Nina, Szabadka. Bozsán Regina, Veprovác. Presburger Franciska, Veprovác. Pertics Manda, Szabadka. Farkas Antal. Szöke Lajos Török Franciska Szeged. Répás János,

Bikity. Kocsis Jenő, Szabadka. Bosko Péter Zsablya. Mamusich M. Gombos N. Varga Károly, Szabadka. Ferencsevics N. Szeged. Dr. Liehtenegger N. Kecskemét. Mukies Simon Szabadka. Csernus N. Szabadka. Latinovics János, Baja. Kormányos Éva, Bikity. Mamusics Katica, Szabadka. Balus Teréz Petro asszellő, Kállay Albert, Szeged. Birkás Gyula. Tóth József, Joó Imre, Szabadka. Pausics Jozsefné, Sterl József, Sturz Béla, Geiger A. Mór, özv. Birkáss Jozsefné, Vojnics Mariska, Szabadka. Horváth Anna, Szeged, Szöke Lajos, Szeged. Doberszek Antal, Ujvidék. Virde Ferencz, Zombor, Mukay György, Varga Károly, Geiger Jenő, Váli Antal, Szabadka. Végh Gyula, Szeged. Mucsy György, Szabadka. Szatócsy Manó, Petrovaszello. Vidra Sándor, Szeged. Harniss Gyula és neje, Nagy Várad. Szakács M. Bajmok. Halm Ervin, Zombor, Balossa Ilona, Csantavér. Petró István, Szeged. Milasin Andor és neje, Szabadka. Vranič Éva, Zombor. Szaghmeiszter Gyuláné, Szaghmeiszter Imréné, Totsek Ignác, Szabadka. Beck Mihály Szeged Pap Lajos, Szeged. Pecze Mihály, Petrovaszello. Wolf Mária, Szeged. Szabó Károly, Sziebenburger K. Birkás Lajos és neje, Maurer N. Huben Arthur és családja, Bodroghy Károly és családja, Cseke Gyula, Vojnics Andor, VII. gymn. oszt. Karvázy János, Szabadka. f. h. 8. gymn. ifjusági majális rendezősege: Heidekker Béla, Körpel Andor, Halász János

TÁRCZA.

A macskák paradicsoma.

Irta: Zola Emil.

A nagynéném egy angorai macskát hagyott rám örökségül. Ennél a macskánál sose láttam ostobább állatot. Különben elmondom, hogy mit mesélt nekem ez a kandur egy téli este a kandalló mellett.

I.

Kétszandós koromban én voltam a legkövőbb és legügyesebb macska a világon. — Elbizakodott létemre megvettem az otthon édes gyönyörűségeit. — Pedig mennyi hálával tartoztam a gondviselésnek, hogy az ön kedves nagynénje mellé rendelt! A jó asszony imádott engemet. Egy almáriomban valóságos szobácskát rendezett be számára; volt pelyhes vánkösöm és meleg takaróm. Ennem pedig sohasem adtak kenyeret, vagy levest, hanem mindig csak pompás nyers húst.

Nekem azonban e boldog közepett nem volt egyéb kívánságom, nem volt egyéb ábrándom, minthogy kionshassak az ablakon, ki a házfödelekre. A cizirógatás bosszantott, úgyam puhaságát gyűlöltem és kövérségem miatt undorítottam magamtól. És egész nap unatkoztam boldogságomban.

Megjegyzem, hogy ha kinyújtottam a nyakamat, mindjárt szemembe tűnt a szemközti levő ház födele. Egy nap ép négy macska po-

fozkodott ottan, fölborzalva sörét és vígan henteregve a napfényben. Én még sohasem láttam ilyen rendkívüli dolgot. Ettől fogva megvolt a magam véleménye a világ állásáról. Az igazi boldogság kint van a háztetőkön, ez ablak mögött, melyet mindig zárva tartanak. Lám, a szekrény ajtaját is azért zárják be, mert mögötte van a hus.

Elhatároztam, hogy megszököm. Elvégre másnak is kell lenni az életben, mint nyers peccenyének. Ez a valami, az ismeretlen, az ideál. Egyszer elfeledték betenni a konyha ablakát. Kaptam magamat és ki ugrottam a háztetőre.

II.

Mily szépek voltak a födelek! Végesvéig széles esőcsatornák. Kéjjel sétáltam bennük. Lábam belemélyedtek a finom, langyos sárba. Mintha bársonyon jártam volna. Jó meleg nap sütött; hájam szinte olvadt tőle.

Nem titkolom el, hogy reszketett minden porcikám. Örömembe rémület elegyedett. Izgatottságomban csaknem lezuhantam a kövezetre. Egy ház ormán hancuzozó három macska felém jött és iszonyuan nyávogott. Mikor látták félelmemet, azt mondták, hogy számár vagyok és nevetés gyanánt tovább nyávogtak. Én velük nyávogtam. Ez pompás mulatság volt. Ezek a macskák nem voltak oly czudar kövérek, mint én. Csufozódtak is, mikor mint a golyóbis hengeredtem tovább a naptól meleg bádagon. Egy vén kandur különös barátságba

fogadott. Biztatott, hogy magára vállalja nevelésemet és én hálásan fogadtam ajánlatát.

A néni csupra messze volt. Ittam a csatornából és soha sem izlett így nekem a cukros tej. Minden szép és jó volt. Egy gyönyörű macskakisasszony ment el mellettem, s szívembe egyszerre ismeretlen érzés költözött. Eddig csak álmomban láttam ez imádandó teremteseket, kiknek a hátuk olyan szép görbe. Mi, három pajtásom és én, rögtön a jövevény után siettünk. legelőbb értem el hozzá s ép bókolni akartam a bájos kisasszonyoknak, mikor egyik társam szörnyen megharapta a nyakamat. Feljajdultam fajdalmamban.

— Öcsém uram, az igazi haddelhadd majd még csak ezután kezdődik, — szolt a vén kandur és elvitt onnan.

III.

Egy órai sétálás után kegyetlenül megéheztem.

— Mit esznek a háztetőkön? — kérdém öreg barátomtól.

— Azt, a mi ép akad, — felelt bölcsen. Ez a válasz elbusított, mert hiába kerestem, nem találtam semmit. Végre megláttam egy padlásablak nyitott ablakában egy menyecskeket, ki ép főzött. A konyha asztalon remek piros borjuszetet volt előtte.

— Aha, ez ép kapóra jön, — gondoltam végtelen együgyűségemben.

Beugrottam az ablakon és fölkaptam a

Friedmann Géza, Haverda Mátyás, szabadkáról. Krausz Irén, Szeged. Varga Károly, Kuss Gizella, Rozgonyi Ernő, Polg. leányisk. növendékek, Juhász Endre, Szabadka.

Nyári multságok.

I.

Szombaton folyó hó 11-én a városligetben a helybeli izr. tantestület budapesti tanítók árvái részére felállítandó árvaláz javára adtak egy szép nyári táncmultságot, mely ugy anyagilag mint erkölcsileg minden várankozáson felül jól sikerült. Ott láttuk társadalmunk színe-javát kik fesztelenül mulattak a késő éjjel utáni órákig. Az est sikeréhez dicsérőleg hozzájárult a gondos rendezés, Pudler fényes dekorációja s Budai József kitűnő zenekara.

II.

Az iparos ifjak művelődési körének bálja.

Folyó hó 12-én vasárnap este tartották meg ugyancsak a városligetben iparos ifjaink ez idei nyári multságukat. Nem volt ugyan jelen e szerény multságon se rendőrkapitány, sem első, sem második alkapitány, de még egy aljegyző sem, hogy meggyőződhetek volna arról, miszerint a mi iparos ifjaink éppen nem olyanok, amilyeneknek rendőrségünk minden alkalommal tartani akarja, de azért nélkülök is jól ment minden.

A multság 1-ső pontját egy szép alkalmi beszéd képezte, melyet Hirth Lipót a vigalmi bizottság elnöke — kinek nagy része volt a bál sikerében — a jelenvoltak általános tetszése mellett olyan hathatós módon elmondott, hogy az nem egy egyszerű iparos ifjunak, hanem bármilyen tanulmányt végzett fiatal embernek is dicséretére vált volna.

A program 2-ik pontja Petőfi „A házról” című költeménye lett volna, azonban ennek elszavalásától Kutséra József a gymn.

borjuszetet. A menyecske azonban meglátott és a söprünyével egy iszonyut vágott végig a hátamon. Ott hagytam a húst s szörnyűjajszóval megillantam.

— Őcsém uram idegenben kalandoz? — szólt a vén kandur. Az asztalon levő hus arra való, hogy messziről áhitozzunk utána. Az eleséget az esőcsatornában kell keresni.

Nem foghattam meg, hogy a konyhán levő hus nem a macskáké. Hasam most már igazán korogni kezdett. És kétségbeestem, mikor a kandur azt mondta, hogy meg kell várni az éjszakát, akkor majd lemegyünk az utcára és a szemétkben fogunk keresgélni. Megvárni az éjszakát! Ezt oly nyugodtan mondta az a rideg filozófus. Engemet az ájulás környékezett csak arra a gondolatra is, hogy addig kell koplalnom.

IV.

Lassan eljött a ködös, hideg éjszaka. Didergtem. Csakhamar megeredt az eső is; apró cseprő, velőkgig ható eső, melyet a szél egyre jobban korbácsolt. Lementünk egy üveges lépcsőn. Mily csunya volt most az utca! Bezzeg nem sütött a jó meleg nap; sötétség nehezdedt a szép fehér háztetőkre, a hol oly pompásan lehet lebzselni. Talpam minduntalan elcsuszott a nyirkos kövezeten. Keserűen emlékeztem paplanomra és pelyhes vánkossomra.

Alig értünk ki az utcára, barátom a kandur, reszketni kezdett. Összehúzódott és a fal mentén meglapulva osont odább, intve nekem, hogy lehető gyorsan kövessem. Mi-

6-ik osztálybeli tanulója a böles tanári kar, — mi okból nem tudni, — eltöltötte.

3. pont „Egy kedves ember” című monolog köztetszéssel előadta Vinternitz Dezső.

4. pontnak Kelemen János szavalt Petőfi „A nővér” című költeményét, melyet a jelenvoltak általános tetszéssel és viharos tapsal fogadtak.

5. pont „Az utolsó alamizna” című költemény Petőfitől, melyet Hirth Lipót nagy tetszés mellett szavalt el.

Ezt követte: Murai Károlynak „Virág-fakadás” című 1 felvonásos vígjátéka, melyet a dilettansok oly szépen és szabatosan adtak elő, hogy a közönség nem győzte eléggé csodálni az egyszerű iparosokat. A főszereplés Tóth Juliskának jutott ki, mint „Nelli”, a ki kedves játéka és bátor fellépése által elragadta a hallgatóságot, a második szerepelt Fierst István mint „Laczi” játszta jól átgondoltan és minden fenakadás nélkül. A többi szereplők: Terjék Bálint (Kovács Péter), Sándor Mariska (Márta), Horváth Mariska és a Balancsics fiú (Ödön) szinte mind egytől egyig tökéletesen megfelelték szerepeiknek. Valóban örült a szívünk ilyen hosszú pihenés után — habár műkedvelőktől is — egy kis magyar szindarabot hallani. Az Iparos ifjak művelődési körének pedig ajánljuk, iparkodjanak ez uton tovább is haladni és nemsokára azt fogjuk róluk mondhatni: hogy társadalmi életünkben hathatós tényezőt képeznek.

A sikeres multság első sorban a kör buzgó elnökének Jerem Gézának köszönhető, ki nem kímélt sem időt sem fáradságot, hogy az estét élvezetessé tegye.

Következett ezután a tánc, mely *Buday József kitűnő zenekara* mellett a legszebb rendben és a lehető legkedélyesebb módon világos viradtlig tartott.

A táncmultságon igen szép közönség volt jelen és örömmel néztük a szebbnél szebb fiatal leánykakat.

helyt egy kapu alá ért, hirtelen elbujt, aztán elégedetten kezdett dorombolni. Faggattam, hogy miért szakadtunk így?

— Látta azt az embert, akinek kosár volt a hátán és horog a kezében? — kérdé.

— Láttam.

— Hát ha ez az ember meglát bennünket, agyonüt és megesz nyársonsült gyanánt.

— Megesz nyársonsült gyanánt? — kiáltottam elszonyodva. Hát az utcán se vagyunk biztonságban? Nincs mit ennünk s még bennünket akarnak megenni!

V.

De később mégis kilökték a szemetet a kapuk elé. Kétségbeesetten keresgéltem holmi ennivalót. Két-három hamuban meghempergett, száraz csontocskát találtam. Most tudtam csak, hogy milyen jó a szép piros nyers hus! Barátom, a kandur, nagy szakértelemmel kotorta a szemetet. Egész reggelig hurczolt magával megvizsgálta a kövezet minden kockáját és éppenséggel nem sietett. Már közel tíz órája áztatott az eső. Didergett minden tagom. Átkozott utca, átkozott szabadság! Oh, hogy sajnálom börtönömet!

Mikor kivilágosodott, a kandur észrevette hogy tántorgok.

— Hát megelégette már, őcsém uram? — kérdé furcsa hangon.

— Meg biz én!

— Haza szeretne menni?

— Haza ám; de hogy lelem meg a házat?

Megemlítésre méltó Pudler által rendezett szép kivilágítás és dekoráció, azonban boltrányos dolog az, hogy hatóságunk nem tartja érdemesnek a gyönyörű ligetet látogató közönséget arra, hogy az Erdő utcáról szóló bejáratot csak egytellen egy lámpával kivilágíttatná, pedig az uton felállított faoszlopok évek óta már azt mutatják, hogy oda lámpát akarnak tenni.

Az első francia négyest 70 pár táncolta, melyek közül sikerült következőket feljegyeznünk:

Tóth Juliska, Sándor Mariska, Horváth Mariska, Molnár Amálka, Bogdanovics Lenke (Bajmok), Rieger Ilonka, Csik Erzs, Erdélyi Juliska, Raesmán Mariska, Korponai nővérek, Csizik Anna, Krisztofánovics Paulin, Vojnics Matild, Szalai Berta, Szendi Rozika, Czéh Ilonka, Czernakovics Erzsike, Kádár Boris, Szabó Teréz, Eller Józsa, Horváth Rózika, Hágan Matild, Brauchler Erzsébet, Tóth Mariska, Schleicher Ilon, Szegszárdi nővérek, Csiger Juliska, Pratzner Mariska, Stikker Magdolna (Budapest) Szárics Katicza, Kulics Ilka (Bajmok), Gálik Erzs, Vadócz Amál (Zenta), Merkovics Czeccilia, Fenyvesi Mari, Szárics Antónia, Almási nővérek, Mank Mariska (Bajmok), Czrenkovics Tonesi, Vékony Rozika, Mészáros Rozika, Vinkler Lidi, Balás Piri Julianna, Krammer Eszter, Kopilovics Krisztina, Jablanovics Danicza, Szuvajcsics Katicza, Guttman Hana, Cérnai Amál, Szántay nővérek stb. stb. **W.**

Közgazd., ipar, kereskedelem.

A baromfi-kiállításokról.

Irta dr. RÁTZ ISTVÁN akadémiai tanár.

I.

Egy-két évtizeddel ezelőtt a baromfi-tenyésztés hazánkban csak abból állott, hogy minden gazda igyekezett amnyi baromfit tenyészteni, a mennyire háztartásának szüksége volt s ha aztán a költés jól sikerült, akkor a felesleg piacra került. A piacot azonban ugy

Jöjjön. Már ma reggel láttam, hogy az ilyen kövér macska nem való a szabadság keserves gyönyörűségeire. Tudom, hogy hol lakik őcsém; majd elvezetem az ajtóig.

Csak ennyit mondott a tisztességes kandur. És mikor megérkeztünk, minden megindulás nélkül így szolt.

— Alászolgája.

— Nem, — kiáltottam meghatottan, ne váljunk el így. Urambátyám velem fog jönni. Megosztjuk az ágyamat és pecsenyémet. Az én asszonyom igen jó lélek . . .

Az öreg félbeszakított.

— Halgass no, — mondá gorombán, maga ostoba. Engem megölne az a lanyhos puhóság. Az a dus élet az elkorcsosodott macskáknek való. A szabad macskák börtön árán soha sem fognak meleg sutot és pelyhes vánkost vásárolni . . . Alászolgája.

Azzal fölment a háztetőre. Láttam, hogy sovány alakja hogyan reszket a hajnali hidegben.

Mikor hazaértem, uraságod nagynénje elővette a virgácsot és megfenyített. Boldogan fogadtam a büntetést. Kéjjel gyönyörködtem a melegben és a vereségben. Mig asszonyom ütött, boldogan gondoltam a husra, amelyet mindjárt kapni fog tőle.

VI.

Látja, kedves gazdám, — végezte macskám elnyújtózva a hamvadó parázs mellett. — az igazi boldogság, a paradicsom az, ha elzárnak és vernek olyan szobában, ahol hus van.

régebben mint most is, inkább a kis gazda és a földművelő nép látta el tojással és baromfival.

Az utóbbi időben azonban a baromfitenyésztés is nagyobb figyelemben részesül s ma már kezdik belátni, hogy ez fontos és jövedelmező ága a gazdaságnak, a mely jelentékeny anyagi hasznot hajt az országnak s bizonyára még többet fog jövedelmezni akkor, ha a tenyésztés rendszeresebbé és intenzívebbé válik.

Épen azért nagyon örvedetes, hogy legújabbán a földművelésügyi m. kir. miniszterium is figyelemben részesíti a baromfitenyésztést s a nemesebb baromfifajok meghonosítása, a gazdasági iskolákkal kapcsolatos baromfi-papireriák létesítése, a szárnyasok tenyésztésére és betegségeire vonatkozó népszerű művek kiadása és terjesztése által igen hathatósan támogatja a baromfitenyésztés fejlődő ügyét.

Ma azonban még messze vagyunk attól, hogy akár Angliával, akár Franciaországgal, vagy csak Németországgal is felvehessük e tekintetben a versenyt s bizonyára sok idő fog még elmúlni, a míg olyan tiszta fajokat leszünk képesek tenyészteni, mint Anglia és olyan jövedelmezővé fogjuk tenni baromfitenyésztésünket, mint Franciaország.

Tagadhatatlan azonban, hogy az érdeklődés mindinkább növekedik a baromfitenyésztés iránt s nemcsak az országos baromfitenyésztő egyesület és a gazdasági egyesület baromfitenyésztő osztálya karolták fel ez ügyet hanem a vidéki gazdasági egyesületek is programmba tüzték annak fejlesztését.

Mindaz alapos reményt nyújt arra, hogy a baromfitenyésztés rövid idő múlva egyik legfontosabb és legjövedelmezőbb ága lesz a gazdaságnak, — ha megfelelő gondnal, az eddiginél több előrelátással és szakismerettel fogjuk azt művelni és fejleszteni.

Csak hogy a fokozatos fejlődésnek első feltétele az, hogy minél szélesebb körben terjesszük azokat az ismereteket, a melyek elengedhetlenül szükségesek a rationalis baromfitenyésztéshez; de gondoskodnunk kell már most arról is, hogy azon veszélyek ellenében a melyek a baromfitenyésztést fenyegetik, kellő időben és biztosan tudjunk védekezni.

A legnagyobb és legnehezebben leküzdhető veszélyt a fertőző betegségek képezik, a melyek évenként óriás veszteséget okoznak s egyes vidékeken a baromfiállományt teljesen kipusztítják.

Tulzásnak tartom ugyan azok aggodalmát, a kik a szárnyasok fertőző betegségeiről azt állítják, hogy ellenükben védekezni általában nem lehet, de azt el kell ismernünk, hogy a sikeres védekezés nem könnyű feladat, mert a fertőző betegségek terjedését olyan sok, néha igen kicsinyesnek és a figyelemre alig méltónak látszó körülmény segítheti elő, hogy igen nagy óvatosságot kell kifejtenuünk minden irányban, ha meg akarjuk oltalmazni ellenükben a tenyésztést.

És e tekintetben még sokat kell tanulni a gazdaközönségnek, mert a házi állatok fertőző betegségeiről általában, de különösen a szárnyasokat pusztító járványokról nagyon sajtóságos és a tudomány mai állásával homlok egyenest ellekező nézetek vannak forgalomban.

(Folyt. köv.)

Irodalom, művészet.

Befőttek készítését minden tekintetben megbízható módon ismereti Erzsébeti „Hogy” kell befőzni? című könyve, mely rövid egy év alatt több ezer példányban fogyott el. A kiadó cég most egy bővített kiadást rendezett sajtó alá s mindazok, akik befőttek készítésével foglalkoznak, megvehetik a jeles kis munkát, mert sokat tanulhatnak belőle. Ára 80 kr. Ugyanazon szerzőtől szinte most jelent meg a „Tészták könyve”, mely több mint 300-féle főtt és sült tészta készítésével ismert meg. Ára 1 frt. A „Hogy” kell befőzni? című munka pedig szinte csaknem 300-féle befőtt recipét foglal magában. A két könyvet egyítettrendelve 1 frt 40 kr-ért küldi meg a „Magyar háziasszonyok könyvtára” kiadóhivatala Nyiregyháza utánvétel mellett.

HIREK.

Értesítés. A «Bács-Bodroghmegyei községi Tanítóegylet» «Szabadkai köre» f. évi június hó 15-én d. e. 8 órakor a Prokesch-féle házban tartandja tavaszi rendes közgyűlését, melyre a kör tagjai és a tanügybarátok ez uton is meghívotnak. A közgyűlés nevezetesebb tárgyai a következők lesznek: 1. Gyakorlat. tanítási lecke a IV. elemi osztály tantárgyai köréből, szabadon választandólag, tartja Bedzsula Józsefné, mint soros tag. 2. Értekezés a következő tételről: «Általános és nagyrészen alapos levén a panasz a népiskolai tanulók hanyag és szabálytalan írása miatt, adassék elő a szépirástanítás célhoz vezető módszere» előadó Guresán István. 3. Korábban megvitatva lévén az iskolai kirándulások kérdése, mutatassék be néhány megtartott kirándulás eredménye, leírás alakjában» előadó Haraszi Gyula. 4. «Lehet-e a magyar nyelvet a nem magyar ajkú népiskolába a tanczél veszélyeztetése nélkül tannyelvül bevezetni, s ha igen, főbb elveiben minő eljárás módok követendők?» előadó Guresán István.

A palicsra vezető országutat kövezik ugyan, de botrányos dolog az, hogy hatóságunk az ut elkészüléseig is nem intézkedik, miszerint az épen ezen uton lévő legnagyobb forgalom más merre tereltesék. Hiszen életveszélylyel jár ezen az uton járni! Ismételve kérjük a hatóságot, tegyen valamit addig, míg szerencsétlenség nem történik, mert könnyen történnhetik, hogy valamely terhes kocsifordul akkép, hogy egy embert lesújt.

A szegedi műkertészek és kertgazdák együletének alapító tagjai által 1892. június 18-án az ujszegedi vígadó dísztermében a megalakult országos nemzetgazdasági érdekű testület saját pénztára javára nemes-célú versenytánczsal egybekötött zártkörű tánczvigalmat rendez. Személyjegy előre váltva 60 kr., este a pénztárnál 80 kr. Családjegy három személyre előre váltva 1 frt 50 kr. Jegyek előre válthatók: Czecz Katicza és Jäger Jozefa urnők virágzalónjaiban, ugyszintén Horváth Károly virágudvarában, Grassely & Ottovay és Kátay László urak vaskereskedésében, Szógi Gyula cipészmeister ur iskola-utcai üzletében. Felülfizetések a nemes cél iránti tekintetből köszönettel fogadtatnak s szaklapban nyugtáztatnak. Szünóra után nőválás alkalmával a legjobb magyar tánczosok díszes asztali bokréttával jutalmaztatnak. Kezdeté 8 órakor. A vígalom megtartását a hídfőnél és az ujszegedi népkert előtt kitüzendő magyar zászló fogja jelezni. Kedvezőtlen idő esetén a vígalom következő szombaton fog megtartatni. Akik tévedésből meghívót nem kaptak s arra igényt tartanak, forduljanak Süvegh Mihály vig biz. elnök vagy a vígalmat rendező bármelyik bizottsági taghoz.

A szabadkai kereskedő ifjak társulata f. é. július 2-án a városligetben nyári tánczmulatságot rendez. Ismerve e társulat mulatságait, előrelátható, hogy ezuttal is nagy látogatottságnak fog örvedeni.

Mérik az aszfaltot. Többrendbeli panasz folytán tegnap Szalay Mátyás adóügyi tanácsnok és Frankl István főmérnök több helyütt felmérték az aszfaltmunkálatokat, azonban sehol semmiféle hiányt nem konstátáltak s így a társulat ellen panasz ezuttal nem lehet. A baj csak annyiból áll, hogy az egyes háztulajdonosoknak nehezükre esik a nagy fizetés, és ebben teljes igazuk van.

Öngyilkosság. Vojnics Puresár Jakab volt városi pénztári tiszt, f. hó 11-én éjjel

saját lakásán fõbe lőtte magát. Tettének oka valószínűleg az, hogy állásától többféle visszaélés miatt elmozdított.

Kioszkot a Terezia parkba! Valóban feltűnő, hogy szép parkunkban, melyet zsufo-lásig tölt meg a közönség, még mindig nincs kioszk. Érdemes volna erre pályázatot hirdetni vállalkozó biztosan akadna.

A mi hősünk. A király koronázásának negyedszázados jubileuma alkalmából a bpesti lövészegyesület nagy díszlovészetet rendezett melyre az ország különböző vidékéről sok jeles lövő összejött fegyvereiket összemérni. A verseny 5. 6. 7. 8. s 9-én tartatott, melyen Tamassy Lajos városunk szülötte jelenleg győr-kis-megyeri lakos panonhalmi apátsági kasztnár is részt vett, ahol mint más hasonló alkalmakkor — még külföldön is, — most is legyőzte az összes lövőket, úgy puskával mint pisztolylyal. S így a legelső díjat 20 darab aranyat elnyerte. Fogadjon ez uton üdvözlötünket!

Urbán János hippodromjában esténként újabb meg újabb műsor vonzza a közönséget. Ajánljuk a szórakozást kereső publikumnak.

CSARNOK.

Sok apró fájó emlék...

Sok, apró fájó emlék
Ragadja meg az elmét
Minduntalan,
Ha meghalt gyermekemre
Emlékeztet fecsegve
Szelid fiam.

„Hányan vagyunk most?” kérdé,
„Hogy nincs a Laura többé,
Hányan vagyunk?”
És számlálgatja újján
Elkezdve a kis Laurán:
„Hárman vagyunk!”

Laura, Ibo'yka meg én!
Igy szól fiam, a szegény
Nem tudja még,
Mit is jelent e szó: holt,
Hogy nincs többé, ami: volt,
S véges a lét.

S mig bú emészti lelkem
És nem lehet felednem
Holt gyermekem:
Majd látom, majd meg hallom...
Játszik velem — megvallom —
A képzelem.

Havas Antal.

Vágyam.

Szeretem a falut,
A melyben születtem,
Akármerre járok:
Odavonz a lelkem. —
Itt meg is dorgálnak,
Rám soh' se nevetnek;
De ha viszont látnak,
Csókólnak, könnyeznek.

Ha a nagyvilágban
Elfárad a szívem,
Ezen a kis helyen
Feltűnül, megpihen, —
Kérdeznék; felelek —
Mind előmbé rakják,
A mivel csak bírnak.
Tiszta szívvél adják.

Másutt az emberek
Gunyolnak, bántanak;
De ezen a helyen
Ölelnék, csókoluak. —
Tiszta szívvél adják,
Könnyel is áztatják,
Lelkem édes anyám
Százszor megsíratják. —

Másutt az emberek
Mosolygnak, nevetnek,
Pedig a szívökben
Nincs egy csepp szeretet. —
Istenem, ha élne
Az én édes anyám! . . .
Milyen boldog lennék,
Ha feltámaszthatnám!

Oh bárcsak egy percze
A mig megölelné,
Karjaiba zárna
S magával elvinné!

D. M.

Nyilttér:*)

Elismerés!

Férjem Schrott Jakab bajmoki tanító ezelőtt fél évvel a „**Bécsi élet és járadék biztosító intézet**“ szegedi főügynökségénél tekintetes *Trischler Péter* ur főosztályos által 2000 frt ö szeg erejéig biztosította magát.

Férjem időközben váratlanul 23 éves korában elhalálozván, rosz akaróm hamis jelentésekkel igyekeztek a nevezett intézet igazgatóságát félrevezetni: s mégis a nevezett intézet igazgatósága a teljes biztosított összeget a mai napon saját kezemhez hiánytalanul lefizette.

A midőn a „**Bécsi élet és járadék biztosító intézetnek**“ ezen igazán emberbaráti nemes és gyors eljárásáért a közvélemény előtt *mondok hálás köszönetet*, — teszem azt azért is, hogy ezáltal a nagyérdemű közönségnek figyelmét felhívjam a „**Bécsi élet és járadék biztosító intézetnek**“ páratlan loyális eljárása iránt.

Szabadka 1892. június hó 4-én.

Előtlünk:

Barna Sándor s. k. Schrott Mária,
Fehér Márton s. k. szül. Vrabely s. k.

Szabadkán *Mamuzsich Antal* ur fűszerkereskedő kerületi főügynök.

* (E rovat alatt közölttekért nem vállal felelőséget a szerk.)

FELELŐS SZERKESZTŐ és LAPTULAJDONOS
SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

Univ. med. **Dr. Wohl József**
egyetemi orvostudor, volt bpesti egyetemi tanársegéd, Tauffer tanárnak volt segédorvosa mint **szülész és nőorvos** (specialista) városunkban letelepedett. — Lakik: a nagy takarékpénztár (posta) épületben. Rendel: d. e. 8-9-ig d. u. 2-3-ig. 10-10

Ház eladás.

Az id. Pék Simon-főle ház azonnal és szabadkézből eladó. Bővebb értesítést adnak az örökösök ugyanott VI. kör, Petőfi-utca 8. szám alatt. 1-3

MÁCSKOVITS és SCHÖNSTEIN

első szabadkai

Tégla és cement

áru gyára, Szabadkán.

Ajánlják saját gyártmányu dísz- és fal-téglákat, cement, mosaik és járda lapokat. *Vállalkoznak:* Granitterazzó, betonrozások, csatornázások, szőkőkutak, kút-kagylók, medencék, cement és mosaik lapokkai kövezések és minden egyéb cement munkák elkészítésére.

Megrendeléseket elfogad:

Schönstein Mór és fia,

5-25

I. kör, Kölcsey-utca 252. sz.

Margit

GYÓGYFORRÁS

MAGYAR SELTERS.

Borral használva a legegészségesebb ital.

Van szerencsénk teljes bizalommal tudatni, hogy Magyarországon a „**Margit**“ (Magyar Selters) gyógyviznek eddig is leggyakrabban használtatott apra tokeletesítették Gyógyvizünket új czimkével ellátott új alakú, az eddigebbel erősebb üvegekben, a viznek valótozatlannul maradását biztosító erős duggyöngyös és ólompapir-előhárítással hozzuk forgalomba, mely újításra szives figyelmét felhívjuk.

Dr. Karlovsky utóda
Magyar Selters igazgatósága.

Orvosi bizonyítványok.

1892. é.

Dr. KORÁNYI FRIGYES.

kir. tanácsos, egyetemi tanár a budapesti kir. tud. egyetem I. belgyógyászati kórházának igazgatója.

A Margit (Magyar Selters) gyógyvizet sokszorom használtam, mely magánygyógyászatban mint a vezetésem alatt álló egyetemi kórházban az elhárították, főleg a gyomor és légutak nyákgyógyászatában használtam. A használatban levő egyéb vizektől, melynek a Selters, Budai Völgyi és Kúri vizek a viz csekélyebb szabad szén-sav tartalmánál fogva, s azért oly esetekben, melyeknél lehetősége forog lenni vagy a vérkeringési szervek tisztításától kell tartani, a Margit vizet előnyösen használom.

Dr. KÓTYI KÁROLY

egyetemi tanár, a budapesti kir. tud. egyetem I. belgyógyászati kórházának igazgatója. A „Margit“ (Magyar Selters) gyógyvizet sokszorom használtam, mely magánygyógyászatban mint a vezetésem alatt álló egyetemi kórházban az elhárították, főleg a gyomor és légutak nyákgyógyászatában használtam. A használatban levő egyéb vizektől, melynek a Selters, Budai Völgyi és Kúri vizek a viz csekélyebb szabad szén-sav tartalmánál fogva, s azért oly esetekben, melyeknél lehetősége forog lenni vagy a vérkeringési szervek tisztításától kell tartani, a Margit vizet előnyösen használom.

Kizárólagos
főraktár

LEON

cs. és kir. és szerb. kir.
udv. ásványviz-szállító

Budapest, V. ker. Pest, 8. sz.

Ügyszintén kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Vas és fűszer-üzlet megnyitása!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a ZOMBORI-uton, **Vály Béla** ur házában

vas- és fűszer-kereskedést

nyitottam, hol minden ezen szakmákba vagó cikkekkel a legjutányosabb árak mellett kiszolgálók.

Midőn ezt becses tudomásra hozom, nem mulaszthatom el kérni a n. é. közönséget, hogy ebbeli szükségleteiket nálam szerezzék be, én pedig oda fogok hatni, hogy pontos és olcsó kiszolgálásom által becses bizalmukat a legjobban kiérdemelhessen.

9-10

Könyves Tóth Antal.

Csakis a világhírű **zigarettapapirost** használjátok

Les Dernières Cartouches BRAUNSTEIN FRÈRES párisi

gyárából 65., Boulevard Exelmans.

E gyártmány a papíripar diadala, a cigarettapapir eszményképe.

Ezen cigarettapapiros és cigarettahüvely gyári raktára:

Bécs, I. Schottenring 25.

Valódi francia cigarettahüvely a „Les Dernières Cartouches“-papírból készítve melynek minden doboza „Braunstein Frères“ czéget viseli, Szabadkán **Jó Gusztáv** urnál kapható.

5-25.